

УДК 373.3.016:74

ПРОЕКТУВАННЯ ЯК ВИД НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Молчанова В.В.

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди

У статті приділено увагу проектній діяльності та розглянуто процес навчального проектування. Теоретично обґрунтовано сутність процесу створення проекту. Розкрито специфіку проектної діяльності молодших школярів. Розглянуто функції та види проектування. Здійснено аналіз проектування як виду навчальної діяльності учнів початкової школи.

Ключові слова: діяльність, проектування, навчальна діяльність, проектна діяльність, учні початкової школи, методика проектування.

Постановка проблеми. Формування та розвиток у зростаючого покоління ключових компетентностей стало основним завданням на початку XXI століття. Ця проблема набуває актуальності у зв'язку з тим, що сучасний світ характеризується стрімким соціальним, технологічним і політичним розвитком, який потребує від людини здатності робити духовно-моральний вибір, бути мобільною та відповідальною у прийнятті рішень, продукувати вміння ефективно спілкуватися та досягти успіху.

Однією із найперспективніших складових освітнього процесу є проектна діяльність, тому що створює умови для творчого саморозвитку та самореалізації особистості, формує всі необхідні життєві компетенції, які на Раді Європи були визначені як основні в XXI столітті: полікультурні, мовленнєві, інформаційні, політичні та соціальні. Самостійне здобування знань, їх систематизація, можливість орієнтуватися в інформаційному просторі, вміння бачити проблему й приймати рішення відбувається саме через проектування. Апелюючи до визначення поняття «проектна діяльність», зазначимо, що поняття «діяльність» у матеріалістичній педагогіці розглядається як цілеспрямоване перетворення людиною навколишнього середовища. Діяльність

може бути зовнішньою та внутрішньою, а її складовими елементами є дії та операції. У зв'язку з цим виникає потреба розглянути процес проектування як особливий вид різновид діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній педагогіці існує чимало підходів до трактування поняття «проектна діяльність». Вона визначається як «конструктивна і продуктивна діяльність особистості, спрямована на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проекту» [4, 717].

На думку Ю. Загуменнова, Л. Шелковича, Г. Шварца, проектна діяльність – це самостійна навчальна діяльність учнів на основі особистісного вибору щодо пізнавальних або практичних завдань у нестандартних ситуаціях. Під час проектної діяльності проявляється раціональне сполучення теоретичних знань і практичних дій при вирішенні конкретної проблеми, використовується сукупність проблемних, дослідницьких, практичних методів роботи, за своєю сутністю завжди творчих [5, с. 36 – 47].

Німецький педагог А. Флітнер характеризує проектну діяльність як навчальний процес, в якому обов'язково беруть участь розум, серце і руки («Lernen mit Kopf, Herz und Hndne»), тобто

осмислення самостійно отриманої інформації здійснюється через призму особистого ставлення до неї і оцінку результатів у кінцевому продукті. Отже, із зазначених досліджень простежується, що за допомогою проєктувальної діяльності удосконалюється навчально-виховний процес, а, за допомогою узагальнення часткових проєктів та результатів їхньої реалізації розвивається теорія педагогічного проєктування.

Формулювання цілей статті. Мета написання статті полягає у теоретичному обґрунтуванні сутності процесу створення проєкту, його специфіки, функцій та видів проєктування та, виходячи з цього, аналізі проєктування як виду навчальної діяльності учнів початкової школи.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні у вітчизняній педагогічній науці проєктування трактується як самостійна поліфункціональна педагогічна діяльність, що обумовлює створення нових або перетворення наявних умов процесу виховання і навчання. Серед основних функцій проєктної діяльності прийнято виділяти дослідницьку, аналітичну, прогностичну, перетворювальну, нормувальну [2]. Для проєктування також характерна конструктивність, тобто націленість на отримання абсолютно певного практично значущого результату на основі прогностичного знання. Цим проєктна діяльність відрізняється від простого виявлення й опису загальних педагогічних закономірностей.

Виходячи з класичної тріади «природа – суспільство – людина», виділяють природні, технічні (інженерні) і соціальні проєкти. Проєктування в галузі педагогіки і освіти належить до соціальної сфери, а його продукт можна віднести до розряду гуманітарних проєктів. При цьому слід підкреслити, що сенсом і метою гуманітарного проєктування є удосконалення того, що визначається особливостями людської природи і людських відносин.

Дослідник Г.П. Щедровицький виділяє два різних у стратегічному плані види педагогічного проєктування: адаптацію до соціального середовища і її умови (своєрідний спосіб відповіді педагогів на соціальні виклики в освіті) та удосконалення або перетворення середовища відповідно до власних цінностей, цілей, переконань [9].

В.І. Слободчиков пише про два типи проєктування, виділяючи:

- психолого-педагогічне проєктування освітніх процесів, маючи на увазі навчання як оволодіння способами діяльності; формування як оволодіння досконалої форми дії; виховання як дорослішання і соціалізація;

- соціально-педагогічне проєктування освітніх інститутів і освітнього середовища, в яких реалізуються відповідні процеси [8].

Науковець В.П. Бедерханова, відзначаючи різноманіття практичних варіантів проєктування, також виділяє два основних напрями. Перший – включає проєктування і створення проєктів в інтенсивних формах. Сюди належать організаційно-діяльнісні, інноваційні, продуктивні ігри і проєктувальні. Другий – співвідноситься зі спільним покроковим проєктуванням освітнього процесу всіма його учасниками, де сам процес проєктування розглядається як один із чинників становлення освітнього закладу з гуманістичною орієнтацією [1, с. 168-178].

Виходячи з цього робимо висновок, що проєкт – сукупність певних дій, документів, текстів для створення реального об'єкта, предмета, створення різного виду теоретичного продукту. Основою методу проєктів є розвиток критичного мислення, пізнавальних навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі. Цей метод завжди зорієнтований на самостійну діяльність учнів – індивідуальну, парну, групову, яку вони виконують протягом певного відрізка часу. Цей підхід органічно поєднується з груповим (cooperative learning) підходом до навчання. Метод проєктів завжди припускає розв'язання деякої проблеми, яка передбачає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого – інтегрування знань, умінь із різних галузей науки, техніки, технології, творчих галузей. Результати виконаних проєктів повинні бути «відчутними», тобто, якщо це теоретична проблема, то конкретне її розв'язання, якщо практична – конкретний результат, готовий до впровадження.

Таким чином, проєктування – це зміст і форма навчання та виховання. Найбільш сучасні сфери людської діяльності базуються на проєктуванні. Сучасне виробництво ґрунтується на результатах творчої діяльності людини, втілених у нові технології та результати її впровадження, що користуються попитом. Зовнішній (матеріальний) результат роботи над проєктом можна бачити, сприймати на дотик, застосовувати на практиці, використовувати в повсякденному житті. Проте набагато важливішим є результат внутрішній (нематеріальний) – досвід виконання певних видів діяльності, отримані при цьому знання й уміння. Отже, виходячи з вище викладеного, можемо стверджувати що проєктування – це вид діяльності.

Проєктна діяльність – це особливий вид розумової (інтелектуальної) діяльності, характерними рисами якої є самостійний пошук необхідної інформації, її творче перетворення в матеріальний результат (виріб, сценарій, плакат, реферат, стендову доповідь, мультимедійну презентацію тощо). Робота над проєктом здійснюється в певній послідовності. Однак не можна розглядати проєктну діяльність як чітко наперед задану послідовність, оскільки це процес творчої фантазії й прийняття конкретних рішень. Під час виконання проєктів кожен продукт діяльності, послугу можна реалізувати різними шляхами (варіантів вирішення кожного завдання є безліч). Тому потрібно кілька разів намалювати, прочитати і, лише переконавшись у тому, що певний варіант найбільш технологічний, економічний, екологічний, відповідає вимогам дизайну, найбільш задовольняє вимоги школи, сім'ї чи ринку, приступити до його виготовлення.

Проєктна діяльність, як складова педагогічної діяльності, вимагає розробки способу її організації, тобто розробку методик. Методика проєктної діяльності на уроках у школі – це науково обґрунтована і перевірена на практиці система роботи, що характеризується наявністю мети, ключової ідеї, проблеми, змісту, принципів (змістова складова), функцій (діяльнісна складова), засобів реалізації за допомогою методів, прийомів, технік. Вона враховує компетентнісні підходи під час організації про-

ектної діяльності (загальнонавчальна форма знань та основні предметні компетенції).

Необхідність розробки методики проектної діяльності аргументується потребою гуманізації, модернізації освіти, практичного застосування особистісних підходів у навчально-виховному процесі, пошуком методично вмотивованих способів організації навчання в умовах діалогової взаємодії та шляхів подолання відчуженості суб'єктів освітнього процесу. Актуальною є потреба практичної розробки подальших перспектив запровадження ідеї компетентнісного підходу, що в першу чергу передбачає розвиток учня – суб'єкта пізнавального мислення, людини культури, креативної особистості.

Ключова ідея методики проектуального навчання полягає у трактуванні цього способу побудови освітнього процесу як оптимального для розвитку особистості, наділеної суб'єктними властивостями (незалежність, свобода вибору, рефлексія, саморегуляція, життєтворчість та ін.). Головною проблемою визнано пошук шляхів подолання відчуженості учнів від навчання шляхом застосування різноманітних засобів впливу: методів, прийомів, технік, що пробуджують прагнення до самостійної творчої діяльності, стимулюють активність учнів та їх пізнавальний розвиток, адже суб'єктність – це те, що властиво особистості онтологічно (тобто невід'ємно від буття), те, що в ній завжди є. Змістова складова методики ґрунтується на принципах діяльності, самоорганізації складних систем, природовідповідності, життєвого проекту, наочності, інструментальності. Принципи, покладені в основу методики, – це основні положення, сформульовані в результаті аналізу науково-педагогічних підходів вітчизняних та зарубіжних учених. Зокрема, вони визначають зміст, форми і методи взаємодії під час організації та проведення проектного навчання і підпорядковані головній меті – створенню умов для становлення і розвитку особистості школяра. Основним, що об'єднує зазначені принципи методики, є врахування об'єктивних закономірностей розвитку особистості, її потреб, а це передбачає пошук на методичному рівні способів досягнення гармонійного проживання учнем свого життя у шкільному віці, сприяння його освітньому розвитку у природних умовах. За допомогою принципів як основоположних складових методики здійснюється загальна орієнтація суб'єктів освітнього процесу під час організації проектного навчання, що передбачає переосмислення традиційних методів на основі особистісно орієнтованих підходів та використання методичних прийомів, технік, що мають характер відтворюваних.

Методика організації проектної діяльності ґрунтується на загальнодидактичних **принципах навчання**:

– Принцип новизни: незвична форма уроків, свобода у визначенні теми, об'єкта дослідження, можливість обирати товаришів по команді, ігрові варіанти у визначенні власного статусу, шанс досліджувати і популяризувати те, що цікавить, будить фантазію, бажання шукати оригінальні форми дослідництва й захисту своєї роботи на презентації. Ці особливості вважаємо вагомими у визначенні методичних підходів під час засто-

сування такої форми навчання, зокрема, уміння вчителя максимально раціонально використати навчальний матеріал для подальшого зростання когнітивної складової, гнучко застосовувати методичні прийоми і техніки з метою максимального розкриття, наприклад, художньої настанови твору чи сприяння успішності кожного учня тощо.

– Принцип природовідповідності передбачає органічність навчального процесу, коли досвід дитини постійно розвивається у культурному середовищі, яке забезпечує їй природне отримання знань. Коли учня не змушують оволодівати якимись знаннями, а потім їх застосовувати, а створюють можливість активно діяти задля вирішення проблеми, пробуджують зацікавленість у пошуку нових знань для вирішення цієї проблеми. Так створюються передумови для того, щоб учитель зміг відійти від прийомів класичної школи, в якій домінувало керівництво і контроль, формалізм і непослідовність, щоб він зміг успішно долати відчуження особистості від освітнього процесу, яке відбувається внаслідок «глибокого розриву між навчанням і діяльністю загалом» [3].

– Принцип наочності реалізується за допомогою навчання через приклад, коли учень отримує можливість спостерігати, як народжується художня думка у творі і за допомогою своєрідного алгоритму, певних технологічних кроків спочатку повторює, а далі виробляє власні підходи в інтерпретації будь-якого твору мистецтва. Цей принцип отримує органічне продовження в інструментальному підході, що передбачає використання мислення учня для оволодіння досвідом, коли в навчанні простежується важливий зворотній зв'язок із реальною ситуацією. Тобто тоді, коли учень отримує реальну можливість використання своїх знань і усвідомлює значимість виконаної роботи, він отримує потужний поштовх до нової дії, а не механічного запам'ятовування («проходження») нового матеріалу, і саме ця дія змушує його «мислити, обдуманно простежувати зв'язки, вивчати результати».

– Принцип життєвого проекту (від лат. *proiektus* – кинутий вперед) – це не просто необхідність розробки чіткого плану певної діяльності, а загальне розуміння того, що здійснення системи пріоритетних проектів – спосіб життя сучасної людини. Реалізація цього принципу передбачає застосування учителем таких методів впливу на учнів, що спонукатимуть до усвідомлення важливості здійснення постійної рефлексії, активної діяльності по реалізації свого життєвого проекту, де головною є духовна самореалізація. Здійснення такої настанови під час проектного навчання можливе за умови розвитку філософського складу розуму учнів, формування потреби осмислення питань буттєвісного характеру.

Теоретичну основу методики складає концепція особистісного підходу. У дослідженні шляхів застосування методу проектів у класно-урочній системі навчання засадничими вважаємо ідеї С. Подмазіна стосовно основних форм соціально-педагогічної взаємодії (особистісно центровану, особистісно орієнтовану та особистісно директивну) [6].

Особистісно орієнтований підхід забезпечує розуміння учнями значимості свого навчання, він

досягається учителем за рахунок застосування досвіду школяра, умінь побудувати з ним довірливі, щирі стосунки. Учитель в такій системі взаємодії стає і помічником, і джерелом пізнання для школярів, він дуже цінує їхнє прагнення до самоактуалізації. В особистісно-орієнтованому навчанні основну надію учитель покладає на прагнення учня до самоактуалізації і бере на себе роль помічника, генератора ідей – з одного боку, й засобу навчання учнів – з іншого. Особистісно орієнтований підхід виявляється дуже ефективним під час реалізації проектного методу у випадку прагнення учня продовжити науково-пошукову роботу, розпочату під час навчального проекту, у позакласній роботі. Особистісно орієнтований підхід передбачає навчання, що керується учителем у відповідності до навчальної програми. Ключову роль в організації проектно-діяльності відіграє надана учневі можливість вибору для нього як суб'єкта діяльності тих способів просування до визначеної мети, яким він надає найбільшу перевагу. Саме постійне тренування суб'єктності – здатності до вільного вибору й відповідальності – найбільше сприяє становленню морально розвинутої особистості. Педагогічна взаємодія вчителя й учня може бути такою, що відкриває перед учнем можливість вибору подальшого напрямку власної поведінки й діяльності в межах узгоджених норм і цінностей, або вона може повністю позбавляти учня такої можливості, вимагаючи від останнього виконання безальтернативної настанови. Успішність взаємодії залежить від умінь педагога працювати в умовах діалогу, в якому учень отримує можливість вибирати в межах необхідного, бо саме вміння вибирати є основою особистісної свободи. Рух учня до мети має підтримуватися позитивним зворотнім зв'язком – оцінюванням і «цінуванням», і позитивний зв'язок у навчальному процесі повинен домінувати над негативним. Цінування – це щире вираження вчителем своєї радості з приводу діяльності та досягнень учня, воно безпосередньо не пов'язане з оцінюванням. В особистісно директивному підході зберігаються усі особистісні принципи, визнається право за вчителем на лідерство відповідно до умов, які виникли, але він при цьому зберігає особистісне ставлення до учнів, що і відрізняє такий підхід від авторитарного.

Поняття навчальна діяльність під час роботи в проекті означає реалізацію дидактичної мети, тобто навчання у дії або активне навчання. Так створюються умови для надання навчальному процесу природних ознак, а для учнів – комфортних умов для засвоєння нових, потрібних і цікавих знань. Проектування розуміємо як діяльність учнів на першому етапі пошукової роботи (визначення, що є предметом дослідження, концепцією, гіпотезою тощо) і як творчий процес регулювання ходу всієї роботи від її початку до презентації та практичного втілення.

Розглянута методика проектно-діяльності учнів передбачає реалізацію таких функцій:

1. Рефлексивно-мотиваційної – сприяє пробудженню бажання учнів самостійно моделювати свою навчальну діяльність на основі зацікавлення предметом вивчення; оцінювати і корегувати власний розвиток, що забезпечує резуль-

тативність, успіх під час роботи в проекті та можливість подальшої реалізації у соціумі;

2. Інформаційно-дослідницької – допомагає учням самостійно визначати обсяг необхідних знань з інших наукових галузей, структурувати та адаптувати їх відповідно до поставленої мети, відчувати радість пізнання;

3. Інструментально-адаптивної – сприяє умінню універсалізувати, використовувати набуті знання за допомогою отриманих навичок під час роботи в проекті, вибудовувати авторську і власну концепцію будь-якого мистецького явища;

4. Діагностичної – допомагає учителю визначити умови застосування відповідних методів, прийомів, технік у системі суб'єкт-суб'єктних стосунків.

Закономірності, принципи та ідеї педагогічного проектування, останнім часом все частіше зустрічаються в педагогічних дослідженнях і в педагогічній літературі. Це питання є досить актуальним, оскільки зумовлене все більшою потребою кожного вчителя в ефективному інструменті своєї професійно-педагогічної діяльності. Проектування являє собою функціональний компонент педагогічної діяльності, що відображає передбачення (прогнозування) вчителем майбутнього освітнього процесу.

Основними елементами проектування, як виду діяльності, є: побудова технологічного процесу – моделювання навчально-пізнавальної діяльності учнів з освоєння змісту освіти; – планування способів управління цим процесом. Реалізується проектування при підготовці навчального процесу в цілому і кожного заняття окремо. Проектувальна діяльність одна зі складових щоденної роботи вчителя.

Організація проектно-діяльності учнів доводить, що проектування – комплексна діяльність, якій властиві:

– ознаки автодидактики (учасники проектування ніби автоматично, без спеціально означеної дидактичної задачі з боку організаторів засвоюють нові поняття, нові уявлення про різні сфери життя, про виробничі, особисті, соціально-політичні відносини між людьми, нове розуміння змісту тих змін, яких вимагає життя);

– взаємодія: участь у проектній діяльності ставить дітей і дорослих у рівноправних, тобто проектування виступає як принципово інша суб'єктна, а не об'єктна форма участі в соціальній діяльності;

– креативність – це специфічний індивідуально-творчий процес, який вимагає від кожного оригінальних нових рішень і в той же час це процес колективної творчості.

Успішність та ефективність навчального проектування теж забезпечується за умови правильної і послідовної, організаційно спланованої діяльності з виготовлення запланованого виробу. Зміст проектування складається з таких етапів, які взаємопов'язані між собою й найефективніше розкривають послідовність розроблення та виконання проекту, а саме: організаційно-підготовчий, конструкторський, технологічний, завершальний.

На кожному етапі має здійснюватися відповідна система послідовних дій у виконанні проекту, які називаються стадіями.

ЕТАПИ (СТАДІЇ) ПРОЕКТУВАННЯ:

1. Організаційно підготовчий – пошук і визначення проблеми. Збір та аналіз інформації, що стосується об'єкта проектування.

2. Конструкторський – вибір оптимального варіанта розв'язання проблеми та її обґрунтування. Макетування проекту. Вибір інструментів та обладнання.

3. Завершальний – організація робочого місця. Виконання технологічних операцій. Самоконтроль власної діяльності. Оцінка якості.

4. Технологічний – коригування виконаного виробу. Оформлення текстової частини проекту. Самооцінка проекту. Розробка презентації проекту. Захист проекту.

На початку роботи слід визначити, який проект буде виконуватися – індивідуальний чи груповий. Якщо проект виконується парою або групою учнів, то вони формуються за інтересами, розподіляються ролі й завдання відповідно до рівня знань, бажаної практичної діяльності в рамках проекту.

В основі проекту лежить певна проблема, щоб її вирішити, потрібно мати знання з різних галузей науки, а також володіти певними вміннями: інтелектуальними (робота з інформацією, її аналіз, узагальнення і висновки), творчими (вироблення ідеї, варіантів вирішення проблеми, прогнозування результатів), комунікативними (ведення дискусії, уміння слухати й чути співбесідника, обстоювати свою точку зору, висловлювати власну думку). Звідси, доцільним є вже в початковій школі давати учням проєктувальні завдання бо, залучення саме молодших школярів до проєктної діяльності, сприяє формуванню в них таких компетентностей:

- уміння працювати в групі;
- уміння розділяти відповідальність;
- аналізувати результати діяльності;
- відчувати себе членом команди;
- розвиває навички аналітичного погляду на інформацію;
- здатності до адекватної самооцінки.

Проект – це індивідуальна, частіше групова або колективна діяльність школярів, яка спрямована на створення певного унікального кінцевого продукту. Проект розглядають як «п'ять П»: проблема, планування, пошук інформації, продукт, презентація.

Шосте «П» проекту – його портфоліо, тобто папка, у яку зібрані всі робочі матеріали (чернетки, плани, звіти тощо).

Особливості проєктної діяльності молодших школярів:

– робота у проєкті розпочинається із чіткого формулювання мети проєкту, завдань та планування дій.

– найбільш важливою частиною плану є покрокова розробка проєкту, в якій вказаний перелік конкретних дій із вказівкою виходів, термінів, відповідальних.

– обирається форма проєктної діяльності: індивідуальна, групова, колективна.

– робота у проєкті передбачає пошук інформації, яка потім буде оброблятися, систематизуватися, узагальнюватися, адаптуватися для подальшого використання.

– результатом роботи над проєктом є певний кінцевий продукт. Наприклад: газета, книга, листівка, виставка малюнків, колективне панно, твір, комп'ютерна презентація, стаття у газету, реклама, віртуальний музей, фотоальбом, збірка власних творів, вистава, свято, концерт, рольова гра, екскурсія, тематична міні-збірка, сценка, дослідницька робота тощо.

– робота у проєкті закінчується презентацією його кінцевого продукту.

Висновки. Багатогранне тлумачення проекту відкриває широкі можливості для його використання у різних сферах наукових досліджень, виробництва і життєдіяльності людини. Розглянуті позиції визначають три основні варіанти аналізу та побудови проєктного контексту в сфері освіти: соціокультурний, психолого – педагогічний та освітній. Діяльність, під час якої обґрунтовується і розробляється проєкт, називається проєктуванням. Отже, проєктування як творча, інноваційна діяльність завжди націлена на створення якісно нового продукту, що має суттєве значення або для людини, або для суспільства.

Подальші перспективи дослідження вбачаємо у застосуванні проєктної діяльності як однієї із найперспективніших складових всього освітнього процесу та вважаємо за необхідне організацію проєктної діяльності у навчанні школярів починаючи з початкової школи.

Список літератури:

1. Бедерханова В. П. Становление личностно ориентированной позиции педагога / В.П.Бедерханова. – Краснодар, 2001. – 256 с.
2. Беспалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения / В.П.Беспалько – М.: Изд-во Института профессионального образования, 1995. – 348с.
3. Дьюи Дж. Демократия и образование / Дж.Дьюи. – М.: Педагогика-Пресс, 2000. – 204 с.
4. Енциклопедія освіти / [голов. ред. В.Г. Кремень]; підгот.: Н.М.Авшенюк та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1038 с.
5. Загуменнов Ю. Особистісно зорієнтовані технології в освіті / Ю.Загуменнов, Л. Шелкович, Г. Шварц // Підручник для директора – 2005. – С. 36-47.
6. Подмазин С. И. Личностно-ориентированное образование: социально-философское исследование / С. И. Подмазин. – Запорожье: Просвита, 2000. – 349с.
7. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии /С.Л.Рубинштейн. – Т.1. – 1989.
8. Слободчиков В.И. Психология образования человека. Становление субъектности в образовательных процессах: учеб. пос. / В.И.Слободчиков. – М., 2013.
9. Теория дизайна / Г. П. Шедровицкий (в соавторстве). – М., 2004. – 372 с. (Переиздание книги «Теоретические и методологические исследования в дизайне».)
10. Управление персоналом в современных организациях: [пер.с англ. Н.Г.Владимирова.]. – М.: ООО «Вершина», 2004. – 543 с.
11. Энциклопедический социологический словарь / под ред. Осипова Г.В. – М.: ИСПИ РАН, 1995. – 939 с.

Молчанова В.В.

Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды

ПРОЕКТИРОВАНИЕ КАК ВИД УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧЕНИКОВ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

Аннотация

В статье уделено внимание проектной деятельности и рассмотрен процесс учебного проектирования. Теоретически обоснованно сущность процесса создания проекта. Раскрыта специфика проектной деятельности младших школьников. Рассмотрены функции и виды проектирования. Осуществлен анализ проектирования как виду учебной деятельности учеников начальной школы.

Ключевые слова: деятельность, проектирование, учебная деятельность, проектная деятельность, ученики начальной школы, методика проектирования.

Molchanova V.V.

Pereyaslav-Khmelnytsky State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda

PROJECTING AS TYPE OF TRAINING ACTIVITIES FOR PRIMARY SCHOOL PUPILS

Summary

The article is focused on the project activities and the process of training. The projecting is considered here. The process of project creation is theoretically justified. The specificity of junior's project activities is presented in the article. The functions and kinds of projecting are reviewed here. The analysis of the projecting is implemented as the views of primary school pupils' training activities.

Keywords: activity, projecting, training, project work, pupils of primary school, projecting technique.